

EUROOPA KOHTU OTSUS (kolmas koda)

30. juuni 2011 *

Kohtuasjas C-271/10,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Raad van State (Belgia) 17. mai 2010. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 31. mail 2010, menetluses

Vereniging van Educatieve en Wetenschappelijke Auteurs (VEWA)

versus

Belgische Staat,

EUROOPA KOHUS (kolm-ász, J. Malenovský (ettekandja) ja T. von Danwitz,

kohtujurist: V. Trstenjak,
kohtusekretär: ametnik C. Strömholm,

* Kohtumenetluse keel: hollandi.

arvestades kirjalikus menetluses ja 24. märtsi 2011. aasta kohtuistungil esitatud,

arvestades kirjalikke märkusi, mille esitasid:

- Vereniging van Educatieve en Wetenschappelijke Auteurs (VEWA), esindajad *advocaat* Y. Nelissen Grade ja *advocaat* S. Verbeke,

- Belgia valitsus, esindajad: T. Materne ja J.-C. Halleux, keda abistasid advokaadid C. Doutrelepont ja K. Lemmens,

- Hispaania valitsus, esindaja: N. Díaz Abad,

- Euroopa Komisjon, esindajad: M. van Beek ja J. Samnadda,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus käsitleb küsimust, kuidas tõlgendada autoriõiguste omanikele üldsusele laenutamise eest makstava „tasu” mõistet, mida on mainitud nõukogu 19. novembri 1992. aasta direktiivi 92/100/EMÜ rentimis- ja laenutamissoiguse ja teatavate autoriõigusega kaasnevate õiguste kohta intellektuaalomandi vallas (EÜT L 346, lk 61; ELT eriväljaanne 17/01, lk 120) artikli 5 lõikes 1, nüüd Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta direktiivi 2006/115/EÜ rentimis- ja laenutamissoiguse ja teatavate autoriõigusega kaasnevate õiguste kohta intellektuaalomandi vallas (ELT L 376, lk 28) artikli 6 lõige 1.

- 2 Taotlus esitati seoses tühistamiskaebusega, mille Vereniging van Educatieve en Wetenschappelijke Auteurs (VEWA) esitas kohtuasjas, milles vastustaja on Belgische Staat, 25. aprilli 2004. aasta kuningliku määruse peale, mis käsitleb autorite, esitajate, fonogrammitootjate ja filmide esmasalvestuse tootjate õigust saada tasu üldsusele laenutamise eest (edaspidi „kuninglik määrus”).

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

- 3 Direktiivi 92/100 põhjendused 7, 14, 15 ja 18 on sõnastatud järgmiselt:

„autorite ja esitajate järjepidev loometegevus ja kunstiline tegevus eeldab piisavat sissetulekut ning eelkõige fonogrammide ja filmide tootmiseks vajalikud investeeringud on eriti suured ja riskantsed; sellise sissetuleku ja tehtud investeeringute tagasisaamise saab tulemuslikult kindlustada ainult juhul, kui asjaomaste õiguste omanikele on tagatud piisav õiguskaitse;

[...]

kui laenutamine toimub laenutamisega üldsusele avatud asutuses tasu eest, mille summa ei ole suurem, kui on vajalik asutuse tegevuskulude katmiseks, ei ole tege- mist otsese ega kaudse majandusliku ega kaubandusliku tuluga käesoleva direktiivi tähenduses;

tuleb kehtestada kord, mis tagaks, et autorid ja esitajad saavad neile mõeldud õiglase tasu [...];

[...]

avaliku laenutamise puhul tuleb kehtestatava erikorraga kaitsta ka vähemalt autorite õigusi; kõik käesoleva direktiivi artiklile 5 toetuvad meetmed peavad olema kooskõlas ühenduse õigusega, eelkõige asutamislepingu artikliga 7”.

4 Direktiivi 92/100 artikli 1 lõigetes 1–3 on täpsustatud:

„1. Vastavalt käesoleva peatüki sätetele näevad liikmesriigid artikli 5 sätteid arvestades ette õiguse lubada või keelata autoriõigusega kaitstavate teoste originaalide ja koopiade ning muude artikli 2 lõikes 1 sätestatud objektide rentimist ja laenutamist.

2. Käesoleva direktiivi kohaldamisel tähendab „rentimine” kasutada andmist piiratud ajaks ja otsese või kaudse majandusliku või kaubandusliku tulu eesmärgil.

3. Käesoleva direktiivi kohaldamisel tähendab „laenutamine” kasutada andmist piiratud ajaks ja otsese või kaudse majandusliku või kaubandusliku tulu eesmärgita, kui seda teevad üldsusele avatud asutused.”

5 Direktiivi 92/100 artikli 4 lõikes 1 on sätestatud:

„Kui autor või esitaja on andnud oma fonogrammi või filmi originaali või koopiaga seotud õigused üle või neist loobunud fonogrammi või filmi tootja kasuks, säilib kõnealusel autoril või esitajal õigus saada rentimise eest õiglast tasu.”

6 Direktiivi 92/100 artikli 5 lõigetes 1–3 on ette nähtud:

„1. Liikmesriigid võivad näha ette erandid artiklis 1 sätestatud üldsusele laenutamise ainuõigusest, tingimusel et vähemalt autorid saavad sellise laenutamise eest tasu. Liikmesriikidele jääb vabadus määratleda kõnealune tasu võttes arvesse nende kultuuri edendamisega seotud eesmärke.

2. Kui liikmesriigid ei kohalda artiklis 1 sätestatud üldsusele laenutamise ainuõigust fonogrammide, filmide ja arvutiprogrammide suhtes, näevad nad ette tasu vähemalt autoritele.

3. Liikmesriigid võivad vabastada teatavad asutuste kategooriad lõigetes 1 ja 2 osutatud tasu maksmisest.”

7 Vastavalt direktiivi 92/100 artikli 8 lõikele 2:

„Liikmesriigid näevad ette õiguse, mille eesmärk on tagada, et kasutaja tasub ühekordse õiglase tasu, kui kommertseesmärkidel avaldatud fonogrammi või sellise fonogrammi reproduktsiooni kasutatakse ülekandmiseks kaablita vahendite abil või muul moel üldsusele edastamiseks, ning millega tagatakse, et kõnealune tasu jagatakse asjaomaste esitajate ja fonogrammi tootjate vahel. [...]”

Siseriiklik õigus

30. juuni 1994. aasta seadus

- 8 30. juuni 1994. aasta autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste seadusega (*Moniteur belge*, 27.7.1994, lk 19297) alates 2005. aastast kehtivas redaktsioonis (edaspidi „30. juuni 1994. aasta seadus”) võeti üle direktiiv 92/100.
- 9 Selle seaduse artikli 23 lõige 1 on sõnastatud järgmiselt:

„Autor ei või keelata kirjandusteoste, andmebaaside, fotograafiateoste, muusikateoste partituuride, heliteoste ja audiovisuaalsete teoste laenutamist, kui seda laenutamist korraldavad hariduslikul või kultuurilisel eesmärgil asutused, keda avalik võim on selleks volitanud või kelle ta on selleks ametlikult asutanud.”

- 10 Seaduse artikli 47 lõikes 1 on sätestatud:

„Esitaja ja tootja ei või keelata fonogrammide või filmide esmasalvestuste laenutamist, kui seda laenutamist korraldavad hariduslikul või kultuurilisel eesmärgil asutused, keda avalik võim on selleks volitanud või kelle ta on selleks ametlikult asutanud.”

11 Vastavalt 30. juuni 1994. aasta seaduse artikli 62 lõigetele 1 ja 2:

„1. Kirjandusteoste, andmebaaside, fotograafiateoste või muusikateoste partituuride laenutamise korral artiklis 23 määratletud tingimustel on autoril ja andmebaasi tegijal õigus saada tasu.

2. Heliteoste või audiovisuaalsete teoste laenutamise korral artiklites 23 ja 47 määratletud tingimustel on autoril, esitajal ja tootjal õigus saada tasu.”

12 Selle seaduse artikli 63 esimeses ja kolmandas lõigus on sätestatud:

„Pärast asutustega ja autoriõiguste haldamise ühingutega konsulteerimist määrab kuningas kindlaks artiklis 62 nimetatud tasude suuruse. [...]

[...]

Pärast kogukondadega konsulteerimist ja olenevalt olukorrast nende algatusel määrab kuningas avaliku võimu volitatud või asutatud asutuste teatud kategooriate jaoks tasu maksmisest vabastamise või kindlasummalise hinna laenutamise kohta, selleks et kehtestada artiklis 62 ette nähtud tasu.”

Kuninglik määrus

13 Kuningliku määrusega võeti üle direktiivi 92/100 artikkel 5.

- 14 Kuningliku määruse artikli 4 esimene kuni kolmas lõik on sõnastatud järgmiselt:

„[30. juuni 1994. aasta] seaduse artiklis 62 nimetatud tasude suuruseks määratakse kindla summana 1 euro aastas täiskasvanu kohta, kes on artiklis 2 nimetatud laenu-
tusasutuses registreeritud, tingimusel et see isik on viiteperioodil laenanud vähemalt
ühe teose.

[30. juuni 1994. aasta] seaduse artiklis 62 nimetatud tasude suuruseks määratakse
kindla summana 0,5 eurot aastas alaealise kohta, kes on artiklis 2 nimetatud laenu-
tusasutuses registreeritud, tingimusel et see isik on viiteperioodil laenanud vähemalt
ühe teose.

Kui isik on registreeritud rohkem kui ühes laenu-
tusasutuses, tuleb tasusumma selle
isiku eest maksta ainult ühe korra.”

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimus

- 15 VEWA on Belgia autoriõiguste haldamise ühing.
- 16 VEWA esitas 7. juulil 2004 Raad van State tühistamiskaebuse kuningliku määruse
peale.

- 17 Kaebuse põhjendamiseks väidab VEWA eelkõige, et kuna kuningliku määruse artiklis 4 on kehtestatud kindlasummaline tasu 1 euro aastas isiku kohta, siis rikub see direktiivi 92/100 sätteid, mis nõuavad, et laenutamise või rentimise eest makstaks „õiglast tasu”.
- 18 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib, et direktiivi 92/100 artikli 4 lõikes 1 ja artikli 8 lõikes 2 on viidatud „õiglasele tasule”, samas kui selle direktiivi artikli 5 lõikes 1 on mainitud ainult „tasu”. Ta lisab, et kuigi Euroopa Kohus on juba tõlgendanud direktiivi artikli 8 lõikes 2 sisalduvat mõistet „õiglane tasu” (6. veebruari 2003. aasta otsus kohtuasjas C-245/00: SENA, EKL 2003, lk I-1251) ja teinud otsuse direktiivi 92/100 artikli 5 lõike 3 kohta seoses võimalusega vabastada teatavad asutuste kategooriad tasu maksmise kohustusest (26. oktoobri 2006. aasta otsus kohtuasjas C-36/05: komisjon vs. Hispaania, EKL 2006, lk I-10313), ei ole Euroopa Kohus siiski veel kunagi teinud otsust selle direktiivi artikli 5 lõikes 1 sisalduva mõiste „tasu” kohta.
- 19 Neil asjaoludel otsustas Raad van State menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas [...] direktiivi 92/100 [...] artikli 5 lõikega 1, nüüd [...] direktiivi 2006/115 [...] artikli 6 lõikega 1 on vastuolus siseriiklik säte, milles on tasuna ette nähtud kindel summa 1 euro aastas täiskasvanu kohta ja 0,5 eurot aastas alaealise kohta?”

Eelotsuse küsimus

- 20 Oma küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas direktiivi 92/100 artikli 5 lõikega 1 on vastuolus niisugused õigusnormid – nagu need, mis on kõne all põhikohtuasjas –, millega on kehtestatud kord, mille kohaselt üldsusele

laenutamise korral autoritele makstav tasu arvutatakse ainult avalikes asutustes registreeritud laenajate arvu alusel kindla summa põhjal, mis on kehtestatud laenaja kohta aastas.

- 21 Kõigepealt tuleb meenutada, et vastavalt direktiivi 92/100 artikli 1 lõikele 1 on autoritel ainuõigus lubada või keelata laenutamist. Mis puudutab siiski täpsemalt üldsusele laenutamist, siis lubab direktiivi 92/100 artikli 5 lõige 1 liikmesriikidel sellest ainuõigusest erandi teha.

- 22 Kuna niisuguse fakultatiivse erandi rakendamine riivab autorite ainuõigust, kui võrd viimastelt võetakse nende õigus lubada või keelata laenutamise konkreetset vormi, on erandi tegemise võimalus seatud sõltuvusse tingimusest, et autorid saavad sellise laenutamise eest tasu.

- 23 Selleks et kõigepealt täpsustada, kes on need subjektid, kes on kohustatud üldsusele laenutamise eest autoritele tasu maksuma, tuleb rõhutada, et laenutamine on määratletud direktiivi 92/100 artikli 1 lõikes 3 kui kasutada andmine piiratud ajaks ja otsese või kaudse majandusliku või kaubandusliku tulu eesmärgiga, kui seda teevad üldsusele avatud asutused. Sellest määratlusest ja direktiivi eesmärgist võib järeldada, et autoritele tasu maksmise kohustuse aluseks olev tegevus on objektide kasutada andmine avalike asutuste poolt, kes teevad nende objektide laenamise võimalikuks, mitte teatud asjade tegelik laenamine nendes asutustes registreeritud isikute poolt. Seetõttu on üldjuhul kasutada andmisega tegelevate asutuste kohustus maksta autoritele tasu.

- 24 Sellist järeldust kinnitab kaudselt direktiivi 92/100 artikli 5 lõige 3, mis võimaldab liikmesriikidel vabastada teatavad laenutusasutuste kategooriad tasu maksmisest.

- 25 Mis puudutab seejärel tasu mõistet, siis on Euroopa Kohus juba leidnud, et nii ühenduse õiguse ühetaolise kohaldamise nõudest kui ka võrdsuse põhimõttest tuleneb, et ühenduse õigusnorme, mis ei sisalda ühtki sõnaselget viidet liikmesriikide õigusele sätte sisu ja ulatuse kindlaksmääramiseks, tuleb tavaliselt tõlgendada kogu ühenduses autonoomselt ja ühetaoliselt, arvestades sätte konteksti ja asjaomase õigusaktiga taotletavat eesmärki (vt eelkõige 9. novembri 2000. aasta otsus kohtuasjas C-357/98: Yiadom, EKL 2000, lk I-9265, punkt 26, ja eespool viidatud kohtuotsus SENA, punkt 23).
- 26 Nii on see direktiivi 92/100 artikli 5 lõikes 1 sisalduva mõiste „tasu” puhul, mida ei ole direktiivis määratletud (mõiste „õiglane tasu” kohta vt analoogia alusel eespool viidatud kohtuotsus SENA, punkt 24).
- 27 Konteksti kohta, millesse tasu mõiste kuulub, on kohane märkida, et direktiiv 92/100 ei ole intellektuaalomandi valdkonnas ainus õigusakt ning et arvestades liidu õiguskorra ühtsusest ja järjepidevusest tulenevaid nõudeid, tuleb tasu mõiste tõlgendamisel silmas pidada kõikide intellektuaalomandit käsitlevate direktiividega kehtestatud norme ja põhimõtteid, nii nagu neid on tõlgendanud Euroopa Kohus.
- 28 Euroopa Kohus on Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2001. aasta direktiivi 2001/29/EÜ autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste teatavate aspektide ühtlustamise kohta infoühiskonnas (EÜT L 167, lk 10; ELT eriväljaanne 17/01, lk 230) artikli 5 lõike 2 punktis b sisalduva mõiste „õiglane hüvitis” tõlgendamisel seoses isiklikuks otstarbeks kopeerimisega juba leidnud, et selle hüvitise eesmärk on kompenseerida autoritele nõuetekohaselt nende kaitstud teoste loata kasutamine, mistõttu tuleb hüvitist käsitada vastutasuna reprodutseerimisest autorile tuleneva kahju eest (vt selle kohta 21. oktoobri 2010. aasta otsus kohtuasjas C-467/08: Padawan, EKL 2010, lk I-10055, punktid 39 ja 40).

- 29 Direktiivis 92/100 kasutas ühenduse seadusandja seoses autorite ainuõigusest erandi tegemisega mõistet „tasu” direktiivis 2001/29 ette nähtud mõiste „hüvitis” asemel. Siiski on mõiste „tasu” eesmärk samuti näha autoritele ette hüvitis, kuna see esineb sarnases olukorras, kuivõrd teoseid kasutatakse autorite loata üldsusele laenutamisel, mis tekitab seega autoritele kahju.
- 30 Lisaks tuleb märkida, et direktiivi 92/100 artikli 5 lõikes 1 on mainitud ainult „tasu”, samas kui direktiivi artikli 4 lõikes 1, mis käsitleb rentimist, on süstemaatiliselt viidatud „õiglasele tasule”. Mõiste „õiglane tasu” esineb ka üldsusele ülekandmist ja edastamist käsitleva artikli 8 lõikes 2. Juba selline sõnastuse erinevus tähendab, et kahte viidatud mõistet ei tohi tõlgendada ühtemoodi.
- 31 Direktiivi 92/100 põhjendusest 18 nähtub samuti, et autorite õiguste kaitseks tuleb ette näha üldsusele laenutamise erikord. Järelikult on üldsusele laenutamise kord käsitatav erinevana muudest selles direktiivis määratletud kordadest. Sama peab kehtima ka nende kordade erinevate elementide suhtes, sealhulgas autoritele hüvitise maksmise suhtes.
- 32 Mis puudutab lõpuks tasu suurust, siis tuleb märkida, et Euroopa Kohus on seoses direktiivi 92/100 artikli 8 lõikes 2 sisalduva mõistega „õiglane tasu” juba leidnud, et see tasu eeldab, et selle õiglast laadi analüüsitakse eelkõige selle väärtuse seisukohast, mis on kaitstud objekti kasutamisel majandustegevuses (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus SENA, punkt 37).

- 33 Nagu käesoleva kohtuotsuse punktis 23 meenutati, ei ole laenutamisel direktiivi 92/100 artikli 1 lõike 3 kohaselt otseselt ega kaudset majanduslikku või kaubanduslikku eesmärki. Neil asjaoludel ei saa kaitstud objekti kasutamist üldsusele laenutamise korral analüüsida selle väärtuse seisukohast, mis on kõnealuse asja kasutamisel majandustegevuses. Järelikult on tasu suurus tingimata väiksem kui õiglase tasu või selle võib isegi kehtestada kindlasummalisena, selleks et hüvitada kõikide asjaomaste kaitstud objektide kasutada andmine.
- 34 Seda silmas pidades peab kehtestatav tasu vastavalt direktiivi 92/100 põhjenduses 7 ettenähtule võimaldama autoritel saada piisavat tulu. Tasu ei saa seega olla üksnes sümboolne.
- 35 Mis puudutab täpsemalt üldsusele laenutamise korral autoritele makstava tasu suuruse kindlaksmääramist, siis tuleb meenutada, et puudub igasugune objektiivne põhjus, mis õigustaks seda, et ühenduse kohtunik kehtestab ühtse tasu kindlaksmääramiseks täpse korra, millega Euroopa Kohus paratamatult asetaks end liikmesriikide rolli, kellele ei ole direktiiviga 92/100 kehtestatud ühtegi konkreetset kriteeriumi. Seega on ainult liikmesriikidel pädevus oma territooriumil kindlaks määrata kõige sobivamad kriteeriumid, et tagada ühenduse õigusega ja eelkõige direktiiviga 92/100 seatud piirides selle ühenduse õigusest tuleneva mõiste järgimine (vt analoogia alusel eespool viidatud kohtuotsus SENA, punkt 34).
- 36 Direktiivi 92/100 artikli 5 lõikes 1 on selles suhtes jäetud liikmesriikidele lai hindamisruum. Liikmesriigid võivad nimelt üldsusele laenutamise korral autoritele makstava tasu suuruse kindlaks määrata vastavalt nende kultuuri edendamisega seotud eesmärkidele.
- 37 Arvestades siiski, et tasu kujutab endast käesoleva kohtuotsuse punktides 28 ja 29 tõdetu kohaselt vastutasu kahju eest, mis on autoritele tekitatud nende teoste loata

kasutamise, ei tohi selle tasu suuruse kindlaksmääramine olla täielikult lahutatud niisugust kahju tekitavatest asjaoludest. Kuna kahju tekib üldsusele laenutamise tõttu ehk seetõttu, et üldsusele avatud asutused annavad kaitstud objekte kasutada, peaks makstava tasu suurus arvesse võtma selle kasutada andmise ulatust.

- 38 Seega, mida suurem on üldsusele laenutamise asutuse poolt kasutada antud kaitstud objektide arv, seda ulatuslikum on autoriõiguste riive. Järelikult peaks sellise asutuse makstava tasu suurus arvesse võtma üldsusele kasutada antud objektide arvu ja sellest tulenevalt peaksid suured üldsusele laenutamise asutused maksma suuremat tasu kui väiksemad asutused.
- 39 Lisaks on asjaomane üldsus ehk laenutusasutuses registreeritud laenajate arv samuti asjakohane. Mida suurem on kaitstud objektidele juurdepääsu omavate isikute arv, seda ulatuslikum on autoriõiguste riive. Sellest tuleneb, et autoritele makstava tasu suuruse kindlaksmääramisel tuleks samuti arvesse võtta selles asutuses registreeritud laenajate arvu.
- 40 Põhikohtuasjas puudub vaidlus selle üle, et kuningliku määrusega kehtestatud korras on arvesse võetud üldsusele laenutamise asutustes registreeritud laenajate arvu, kuid mitte üldsusele kasutada antud objektide arvu. Niisugune arvessevõtmine ei arvesta piisavalt autoritele tekitatud kahju ulatust ega põhimõtet, mille kohaselt autorid peavad saama tasu, mis on võrdväärne piisava tuluga, nagu on märgitud direktiivi 92/100 põhjenduses 7.
- 41 Lisaks on kuningliku määruse artikli 4 lõikes 3 ette nähtud, et kui isik on registreeritud mitmes asutuses, tuleb tasu selle isiku eest maksta ainult ühe korra. Selle kohta märkis VEWA avalikul kohtuistungil, et 80% asutustest Belgia prantsuskeelses kogukonnas

väidavad, et suur osa nende lugejatest on samal ajal registreeritud teistes laenutusasutustes ning et seetõttu ei võeta neid lugejaid autoritasu maksmisel arvesse.

- 42 Neil asjaoludel võib kõnealune kord kaasa tuua selle, et paljud asutused on faktiliselt peaaegu vabastatud kohustusest igasugust tasu maksta. Niisugune faktiline vabastus ei ole aga kooskõlas direktiivi 92/100 artikli 5 lõikega 3 – nii nagu seda on tõlgendanud Euroopa Kohus –, mille kohaselt võib nende asutuste kategooriatest, kes potentsiaalselt peavad direktiivi 92/100 artikli 5 lõike 1 alusel tasu maksma, sellest kohustusest vabastada ainult piiratud arvu (vt eespool viidatud kohtuotsus komisjon vs. Hispaania, punkt 32).
- 43 Järelikult tuleb esitatud küsimusele eespool toodut arvestades vastata, et direktiivi 92/100 artikli 5 lõikega 1 on vastuolus õigusnormid – nagu need, mis on kõne all põhikohtuasjas –, millega on kehtestatud kord, mille kohaselt üldsusele laenutamise korral autoritele makstav tasu arvutatakse ainult avalikes asutustes registreeritud laenajate arvu alusel kindla summa põhjal, mis on kehtestatud laenaja kohta aastas.

Kohtukulud

- 44 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule märkuste esitamiseiga seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (kolmas koda) otsustab:

**Nõukogu 19. novembri 1992. aasta direktiivi 92/100/EMÜ rentimis- ja laenu-
tamisõiguse ja teatavate autoriõigusega kaasnevate õiguste kohta intellektuaal-
omandi vallas artikli 5 lõikega 1 on vastuolus õigusnormid – nagu need, mis on
kõne all põhikohtuasjas –, millega on kehtestatud kord, mille kohaselt üldsusele
laenutamise korral autoritele makstav tasu arvutatakse ainult avalikes asutus-
tes registreeritud laenajate arvu alusel kindla summa põhjal, mis on kehtestatud
laenaja kohta aastas.**

Allkirjad